

| <b>Leerlijnenpakket Leerroute 4+ Rekenen</b>                                                                                                |                 |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------|
| <b>Hoeveelheidbegrippen: begrippen toepassen voor aangeven aantallen en uitvoeren bewerkingen</b>                                           | <b>Leerjaar</b> |
| Kent het begrip 'meer-minder' op basaal niveau: ik wil meer koekjes.                                                                        | 1               |
| Weet binnen een context wat er bedoeld wordt met bij elkaar doen, erbij doen, eraf halen en dit vertalen naar een handeling.                | 1               |
| Kent het begrip 'hoeveel' als aanduiding om een aantal te bepalen.                                                                          | 1               |
| Weet binnen een context wat er bedoeld wordt met begrippen als niets-alles (allemaal), veel-weinig, meer-minder, evenveel, samen.           | 2               |
| Begrijpt dat hoeveelheden gerepresenteerd kunnen worden door afbeeldingen, blokjes, vingers.                                                | 2               |
| Hanteert actief begrippen als erbij, eraf, alle, geen, niets, veel, weinig, meer, minder, evenveel, één meer, één minder, een paar, genoeg. | 2               |
| Kent de symbolen + en – als aanduiding van de handelingen erbij en eraf, en andersom.                                                       | 2               |
| Weet binnen een context wat bedoeld wordt met een half.                                                                                     | 2               |
| Weet binnen een context wat bedoeld wordt met eerlijk verdelen.                                                                             | 2               |
| Wijst binnen een context aan wat bedoeld wordt met meeste-minste.                                                                           | 3               |
| Vertaalt de symbolen + en – in een context naar de juiste handeling, en andersom (bijv.: koppelen van +3 aan 3 passagiers erbij in de bus). | 3               |
| Weet binnen een context wat bedoeld wordt met hoeveel meer, hoeveel minder.                                                                 | 4               |
| Bij het gebruik van de rekenmachine de tekens + (erbij), - (eraf) en = (het antwoord hierbij) begrijpen.                                    | 6               |
| De begrippen verdubbelen, halveren, in vieren delen (her)kennen in een context.                                                             | 7               |
| De notatie $\frac{1}{2}$ , $\frac{1}{4}$ herkennen in een context.                                                                          | 7               |
| Getallen herkennen als plaatsaanduiding (bijv. een code, coördinaten).                                                                      | 7               |
| Het symbool % herkennen in een context.                                                                                                     | 8               |
| <b>Hoeveelheidbegrippen: Ze leren hoeveelheden aan getallen koppelen</b>                                                                    |                 |
| Benoemt en telt kleine tastbare hoeveelheden (tot en met 2).                                                                                | 1               |
| Benoemt en telt kleine hoeveelheden (tot en met 2) op een afbeelding.                                                                       | 1               |
| Herkent een aantal tot 2 (voorwerpen) in een keer.                                                                                          | 1               |
| Benoemt en telt kleine tastbare hoeveelheden (tot en met 5).                                                                                | 1               |
| Benoemt en telt kleine hoeveelheden (tot en met 5) op een afbeelding.                                                                       | 1               |
| Koppelt getsymbolen tot en met 3 aan hoeveelheden en andersom.                                                                              | 1               |
| Benoemt en herkent getalbeelden tot en met 3 (dobbelsteen, vingers).                                                                        | 1               |
| Benoemt en telt tastbare hoeveelheden (tot en met 10).                                                                                      | 2               |
| Benoemt en telt hoeveelheden (tot en met 10) op een afbeelding.                                                                             | 2               |
| Koppelt getsymbolen tot en met 5 aan hoeveelheden en andersom.                                                                              | 2               |
| Overziet direct dat een volle hand 5 is.                                                                                                    | 2               |
| Telt een ongestructureerde hoeveelheid handig.                                                                                              | 2               |
| Benoemt en telt tastbare hoeveelheden (tot en met 12).                                                                                      | 2               |
| Koppelt getsymbolen tot en met 10 aan hoeveelheden en andersom.                                                                             | 2               |
| Overziet direct dat twee volle handen samen 10 is.                                                                                          | 2               |
| Herkent en benoemt getalbeelden tot en met 6 (dobbelsteen, vingers, eierdozen).                                                             | 2               |
| Benoemt en herkent getalbeelden tot en met 10 (vingers, eierdozen).                                                                         | 3               |
| Telt hoeveelheden tot en met 20.                                                                                                            | 3               |
| Koppelt getsymbolen tot en met 20 aan hoeveelheden en andersom.                                                                             | 4               |
| Koppelt hoeveelheden aan getallen tot en met 40.                                                                                            | 4               |
| Verdeelt getallen tussen 10 en 20 in tiental en eenheden.                                                                                   | 4               |
| Schat hoeveelheden tot 20.                                                                                                                  | 4               |

|                                                                                                                                                             |   |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---|
| Koppelt hoeveelheden aan getallen tot en met 100.                                                                                                           | 5 |
| Verdeelt getallen tot en met 100 in tientallen en eenheden.                                                                                                 | 5 |
| Hoeveelheden aan getallen tot en met 200 koppelen in reële situaties (beperkt tot de context van geld en meten).                                            | 6 |
| Hoeveelheden aan getallen tot en met 1000 koppelen in reële situaties (beperkt tot de context van geld en meten).                                           | 7 |
| <b>Hoeveelheidbegrippen: Ze leren hoeveelheden ordenen</b>                                                                                                  |   |
| Maakt een onderscheid tussen 2 voorwerpen of geen 2 voorwerpen.                                                                                             | 1 |
| Sorteert voorwerpen op basis van kenmerken, bijv. appels bij appels (los van de hoeveelheid).                                                               | 1 |
| Wijst de basisvorm aan die de leerkracht benoemt.                                                                                                           | 1 |
| Vergelijkt visueel twee verschillende ongestructureerde hoeveelheden (met groot verschil in aantal, bijv. 2 en 25) en benoemt wat meer is.                  | 1 |
| Ordent voorwerpen op basis van aantal (tot en met 5).                                                                                                       | 2 |
| Wijst de juiste figuur aan als een vorm en kleur worden genoemd (blauwe driehoek).                                                                          | 2 |
| Vergelijkt twee verschillende hoeveelheden visueel, aan de hand van een gegeven structuur (bijv. dobbelsteenpatronen) en benoemt wat meer is.               | 2 |
| Vergelijkt twee verschillende hoeveelheden tot en met 6 op basis van getallen (6 is meer dan 5) en benoemt wat meer is.                                     | 2 |
| Herkent de rangtelwoorden tot en met 5 en wijst in een context aan wat wordt bedoeld met eerste, tweede, derde, laatste enz.                                | 2 |
| Brengt structuur aan om hoeveelheden te vergelijken zonder te tellen, o.a. door voorwerpen in twee rijen te leggen.                                         | 3 |
| Gebruikt de rangtelwoorden tot en met 10 in een context.                                                                                                    | 3 |
| Vergelijkt twee verschillende hoeveelheden tot en met 10 op basis van getallen en benoemt wat meer is.                                                      | 3 |
| Beredeneert bij hoeveelheden tot en met 10, gegeven in een 5-structuur, wat meer is, gebruikmakend van die structuur (zoals bij vingers, eierdozen).        | 4 |
| Beredeneert bij hoeveelheden tot en met 20, gegeven in een 5- of 10-structuur, wat meer is, gebruikmakend van die structuur (zoals bij vingers, eierdozen). | 4 |
| Beredeneert bij hoeveelheden tot en met 100, gegeven in een 10-structuur, wat meer is, gebruikmakend van die structuur (zoals bij eierdozen).               | 5 |
| Vergelijkt hoeveelheden tot 100, gekoppeld aan concrete hoeveelheden.                                                                                       | 5 |
| Hoeveelheden tot 200 vergelijken in context van geld en meten.                                                                                              | 6 |
| Tabellen gebruiken om gegevens te ordenen.                                                                                                                  | 6 |
| Hoeveelheden tot 1000 vergelijken in context van geld en meten.                                                                                             | 7 |
| Betekenis geven aan getallen tot en met 10.000                                                                                                              | 7 |
| Betekenis geven aan getallen tot en met 100.000.                                                                                                            | 7 |
| Betekenis geven aan getallen tot en met 1.000.000.                                                                                                          | 8 |
| Betekenis geven aan getallen tot en met 1.000.000.000.                                                                                                      | 8 |
| Globaal vergelijken van getallen tot en met miljard.                                                                                                        | 8 |
| <b>Rekenhandelingen: Ze leren de telrij opzeggen en terugtellen</b>                                                                                         |   |
| Zegt samen met de leerkracht en andere kinderen de telrij op tot en met 3, bijv. in de context van een telliedje                                            | 1 |
| Zegt de telrij op tot en met 5.                                                                                                                             | 1 |
| Telt met hulp akoestisch terug aan de hand van een aftelversje in getallengebied tot en met 3 (bijv. drie, twee, een: start)                                | 1 |
| Zegt de telrij op tot en met 10.                                                                                                                            | 2 |
| Telt met hulp akoestisch terug aan de hand van een aftelversje in getallengebied tot en met 5.                                                              | 2 |
| Zegt de telrij op tot en met 12.                                                                                                                            | 2 |
| Telt met hulp akoestisch terug aan de hand van een aftelversje in getallengebied tot en met 10.                                                             | 2 |
| Telt terug vanaf 5.                                                                                                                                         | 2 |
| Zegt de telrij verder op vanaf een willekeurig getal in getallengebied tot en met 12.                                                                       | 2 |
| Zegt de telrij op tot en met 20                                                                                                                             | 3 |

|                                                                                                                             |   |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---|
| Telt terug vanaf een willekeurig getal in getallengebied tot en met 10                                                      | 3 |
| Zegt de telrij verder op vanaf een willekeurig getal in getallengebied tot en met 20.                                       | 4 |
| Telt terug vanaf 20                                                                                                         | 4 |
| Telt terug vanaf een willekeurig getal in het getallengebied tot en met 20                                                  | 4 |
| Zegt de telrij op tot en met 40                                                                                             | 4 |
| Zegt de telrij op tot en met 100 met sprongen van 10                                                                        | 4 |
| Zegt de telrij op tot en met 100                                                                                            | 5 |
| Telt terug met sprongen van 10 vanaf 100                                                                                    | 5 |
| De telrij opzeggen tot en met 200 vanaf een willekeurig getal                                                               | 6 |
| Tellen vanaf een willekeurig getal met sprongen van 10 in het getallengebied tot en met 100                                 | 6 |
| Terugtellen vanaf een willekeurig getal in het getallengebied tot en met 100                                                | 6 |
| De telrij opzeggen tot en met 1000 vanaf een willekeurig getal                                                              | 7 |
| Tellen met sprongen van 5 in het getallengebied tot en met 100 in de context van geld                                       | 7 |
| terugtellen met sprongen van 10 vanaf een willekeurig getal in het getallengebied tot en met 100                            | 7 |
| In stappen van 100 tot 1000 tellen en terug                                                                                 | 7 |
| De telrij opzeggen tot en met 10.000 met sprongen van 1.000                                                                 | 7 |
| De telrij opzeggen tot en met 100.000 met sprongen van 10.000 (naar analogie van tellen met sprongen van 10 tot en met 100) | 7 |
| <b>Rekenhandelingen: Ze leren de getallen lezen, noteren en vergelijken.</b>                                                |   |
| Herkent en benoemt de getsymbolen tot en met 3.                                                                             | 1 |
| Herkent en benoemt de getsymbolen tot en met 5.                                                                             | 2 |
| Schrijft de getsymbolen tot en met 3.                                                                                       | 2 |
| Zet getallen tot en met 5 in de juiste volgorde.                                                                            | 2 |
| Herkent en benoemt de getsymbolen tot en met 10.                                                                            | 2 |
| Schrijft de getsymbolen tot en met 5.                                                                                       | 2 |
| Zet getallen tot en met 10 in de juiste volgorde.                                                                           | 2 |
| Kent de positie van de getallen tot en met 5 ten opzichte van elkaar.                                                       | 2 |
| Schrijft de getsymbolen tot en met 10.                                                                                      | 3 |
| Kent de positie van de getallen tot en met 10 ten opzichte van elkaar.                                                      | 3 |
| Herkent, benoemt en schrijft getallen tot en met 20.                                                                        | 4 |
| Legt getallen tot en met 20 in de juiste volgorde.                                                                          | 4 |
| Kent de positie van de getallen tot en met 20 ten opzichte van elkaar, aan de hand van een getallenlijn.                    | 4 |
| Herkent, benoemt en schrijft getallen tot en met 40.                                                                        | 4 |
| Herkent, benoemt en schrijft de tientallen tot en met 100.                                                                  | 4 |
| Kent de positie van de tientallen tot en met 100 op de getallenlijn ten opzichte van elkaar.                                | 4 |
| Herkent, benoemt en schrijft getallen tot en met 100.                                                                       | 5 |
| Kent de positie van de getallen tot en met 100 op de getallenlijn ten opzichte van elkaar                                   | 5 |
| Getallen tot en met 200 herkennen, benoemen en schrijven                                                                    | 6 |
| De positie van de getallen tot en met 200 op de getallenlijn ten opzichte van elkaar                                        | 6 |
| Getallen tot en met 100 globaal positioneren op een bijna lege getallenlijn                                                 | 6 |
| Getallen tot en met 1000 herkennen, benoemen en schrijven                                                                   | 7 |
| De positie van de honderdtallen tot en met 1000 op de getallenlijn ten opzichte van elkaar                                  | 7 |
| Getallen tot en met 1000 globaal positioneren op een bijna lege getallenlijn                                                | 7 |
| <b>Rekenhandelingen: Ze leren handig rekenen met eenvoudige getallen.</b>                                                   |   |

|                                                                                                                                                            |   |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---|
| Voegt kleine aantallen voorwerpen (incl. vingers) samen en haalt deze weg om de totale hoeveelheid te bepalen (tot en met 5).                              | 2 |
| Bepaalt op basis van getalbeelden (tot en met 5) of er iets bij is gekomen of afgegaan.                                                                    | 2 |
| Bepaalt op basis van getalbeelden (tot en met 6) hoeveel er bij is gekomen of afgegaan (1 of 2 meer/minder)                                                | 2 |
| Bepaalt op basis van getalbeelden (tot en met 10) of er iets bij is gekomen of afgegaan                                                                    | 2 |
| Vult een gegeven structuur (bijv. eierdoos) met hoeveelheden tot en met 10                                                                                 | 2 |
| Begrijpt dat materialen (zoals vingers of fiches) gebruikt kunnen worden om een bewerking (erbij of eraf) zichtbaar te maken (representeren)               | 2 |
| Voegt aantallen voorwerpen (incl. vingers) samen en haalt deze weg om de totale hoeveelheid te bepalen (tot en met 10)                                     | 3 |
| Stelt hoeveelheden tot en met 10 met behulp van concreet materiaal samen.                                                                                  | 3 |
| Voegt hoeveelheden (incl. vingers) samen en haalt deze weg om de totale hoeveelheid te bepalen (tot en met 10) door handig gebruikmaken van de 5-structuur | 4 |
| Verdeelt vanuit een context hoeveelheden tot en met 10 in twee of meer groepjes.                                                                           | 4 |
| Voegt hoeveelheden samen en haalt deze weg om de totale hoeveelheid te bepalen (tot en met 20) door handig gebruikmaken van de 5- en 10-structuur          | 4 |
| Stelt hoeveelheden tot en met 20 samen met behulp van concreet materiaal met een 5- of 10-structuur                                                        | 4 |
| Stelt hoeveelheden tot en met 100 samen met behulp van concreet materiaal met een 10-structuur.                                                            | 5 |
| Vult aan tot het volgende tiental bij hoeveelheden tot en met 100.                                                                                         | 5 |
| Telt herhaald op tot en met 20.                                                                                                                            | 5 |
| Optellen en aftrekken met tientallen in het getallengebied tussen 20 en 100 in de context van geld                                                         | 6 |
| De rekenmachine als hulpmiddel gebruiken voor optellen en aftrekken van hele getallen                                                                      | 6 |
| Knoppen +, - en = functioneel gebruiken                                                                                                                    | 6 |
| Optellen en aftrekken met honderdtallen tot en met 1000 in de context van geld                                                                             | 7 |
| Optellen en aftrekken met tientallen vanaf een willekeurig getal in het getallengebied tussen 20 en 100 in de context van geld                             | 7 |
| De rekenmachine als hulpmiddel gebruiken voor optellen en aftrekken van kommagetallen                                                                      | 7 |
| Optellen en aftrekken met honderdtallen vanaf een willekeurig getal tot en met 1000 in de context van geld                                                 | 7 |
| <b>Tijd: De leerlingen leren omgaan met tijd in alledaagse situaties.</b>                                                                                  |   |
| Geeft aan dat een etmaal steeds bestaat uit een dag en een nacht en koppelt dit aan licht en donker.                                                       | 1 |
| Geeft aan dat een dag een vaste volgorde heeft die altijd doorgaat en koppelt daar activiteiten aan                                                        | 1 |
| Kent de begrippen om gebeurtenissen te ordenen: eerst, daarna, dan, straks.                                                                                | 2 |
| Geeft het verschil tussen dag en nacht aan.                                                                                                                | 2 |
| Weet dat je op een klok de tijd kunt aflezen/ zien.                                                                                                        | 2 |
| Kent de begrippen om gebeurtenissen te ordenen: toen, vroeg, vroeger, laat, later, eerder, vorige/volgende (dag)                                           | 2 |
| Kent de de begrippen ochtend, middag, avond, nacht en koppelt daar activiteiten aan.                                                                       | 2 |
| Weet dat een klok een grote en een kleine wijzer heeft.                                                                                                    | 2 |
| Geeft het verschil aan tussen de grote en de kleine wijzer.                                                                                                | 3 |
| Leest hele uren af.                                                                                                                                        | 4 |
| Koppelt dagelijkse activiteiten aan de hele uren.                                                                                                          | 4 |
| Leest halve uren af.                                                                                                                                       | 4 |
| Koppelt dagelijkse activiteiten aan de halve uren.                                                                                                         | 4 |
| Leest kwart voor en kwart over af.                                                                                                                         | 5 |
| Koppelt dagelijkse activiteiten aan de kwartieren.                                                                                                         | 5 |
| Weet hoe lang een kwartier duurt.                                                                                                                          | 5 |
| Weet hoe lang een minuut duurt.                                                                                                                            | 5 |

|                                                                                                                                                                                |   |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---|
| Kent de volgende klokfeiten: 1 uur = 60 minuten, half uur = 30 minuten, 1 kwartier = 15 minuten, 1 uur = 4 kwartier, half uur = 2 kwartier, uur = 2 x half uur, 1 dag = 24 uur | 5 |
| Globaal klokkijken (het is bijna kwart voor, het is net tien uur geweest)                                                                                                      | 6 |
| De tijd tot 12:00 uur aflezen op een digitale klok (het is 8 uur en 25 minuten)                                                                                                | 6 |
| Hoe lang 1 seconde duurt                                                                                                                                                       | 6 |
| Dat 1 minuut 60 seconden duurt.                                                                                                                                                | 6 |
| Tijdstippen instellen of intekenen (analoog)                                                                                                                                   | 6 |
| Digitale tijden verbinden met een dagindeling                                                                                                                                  | 7 |
| Digitale tijden (ook boven de 12) aflezen en noteren                                                                                                                           | 7 |
| Digitale en analoge tijden verbinden                                                                                                                                           | 7 |
| Een (kook)wekker instellen                                                                                                                                                     | 7 |
| Een passende tijdseenheid kiezen bij een gebeurtenis (bijv. seconde, uur, dag)                                                                                                 | 7 |
| Eenvoudige berekeningen in de context van de klok.                                                                                                                             | 8 |
| <b>Ze leren een kalender dan wel een agenda gebruiken, eventueel met gebruik van picto's.</b>                                                                                  |   |
| Begrijpt de begrippen vandaag en morgen.                                                                                                                                       | 2 |
| Koppelt activiteiten aan een dag van de week (bijv. dinsdag muziek)                                                                                                            | 2 |
| Kent de begrippen vorige/volgende (dag) en gisteren.                                                                                                                           | 2 |
| Koppelt seizoensnamen aan een beleving of gebeurtenis: in de winter is het koud, in de herfst vallen de bladeren, etc.                                                         | 2 |
| Geeft aan dat een week 7 dagen heeft.                                                                                                                                          | 3 |
| Benoemt de dagen van de week op volgorde.                                                                                                                                      | 3 |
| Benoemt de dag van vandaag, gisteren en die van morgen.                                                                                                                        | 4 |
| Geeft aan dat een maand 4 weken heeft.                                                                                                                                         | 4 |
| Benoemt de volgorde van de seizoensnamen.                                                                                                                                      | 4 |
| Kent de begrippen overmorgen en eergisteren.                                                                                                                                   | 5 |
| Geeft aan dat een jaar 12 maanden heeft.                                                                                                                                       | 5 |
| De maanden van het jaar in goede volgorde noemen                                                                                                                               | 6 |
| De volgende kalenderfeiten: 1 jaar = 52 weken, 1 jaar = 12 maanden, 1 maand = ca. 30 dagen, 1 jaar = 365 dagen                                                                 | 6 |
| Verschillende notaties van data herkennen                                                                                                                                      | 6 |
| Een verjaardagskalender gebruiken                                                                                                                                              | 6 |
| Welke dag het is en die op de kalender aanwijzen.                                                                                                                              | 6 |
| Bepaalde feesten en gebeurtenissen op de kalender aanwijzen                                                                                                                    | 6 |
| Een dag in de agenda opzoeken                                                                                                                                                  | 7 |
| Activiteiten in de agenda invullen en aflezen.                                                                                                                                 | 7 |
| De vorige en de volgende maand benoemen                                                                                                                                        | 7 |
| Een datum op verschillende manieren noteren en lezen                                                                                                                           | 7 |
| Eenvoudige berekeningen in de context van een kalender.                                                                                                                        | 8 |
| <b>Metten: Meet- en weegresultaten, meten voor inhoud/gewicht/lengte/temp, referentiematen</b>                                                                                 |   |
| Wijst het juiste voorwerp aan bij begrippen als grote-kleine, lange-korte, hoge-lage, dikke-dunne (lengte).                                                                    | 1 |
| Wijst de juiste afbeelding aan bij begrippen als grote-kleine, lange -korte, dikke-dunne, hoge-lage (lengte).                                                                  | 1 |
| Vergelijkt twee lengtes met een groot verschil op het oog (lengte).                                                                                                            | 1 |
| Gebruikt de woorden licht en zwaar bij het optillen van voorwerpen (gewicht).                                                                                                  | 1 |
| Maakt binnen een context (zoals een toren bouwen of iets tekenen) iets groter-kleiner, langer-korter, hoger-lager, dikker-dunner (lengte).                                     | 2 |
| Legt twee lengtes naast elkaar om te vergelijken (lengte).                                                                                                                     | 2 |

|                                                                                                                                                                                                         |   |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---|
| Geeft na voelen aan welk voorwerp groot is en welk voorwerp klein (lengte).                                                                                                                             | 2 |
| Vergelijkt twee gewichten met een groot verschil met elkaar (met gebruik handen) (gewicht).                                                                                                             | 2 |
| Wijst binnen een context aan wat bedoeld wordt met begrippen als zwaar-zwaarder (gewicht).                                                                                                              | 2 |
| Begrijpt binnen een context wat bedoeld wordt met begrippen als vol-leeg (inhoud).                                                                                                                      | 2 |
| Wijst binnen een context aan wat bedoeld wordt met groot-groter-grootst, klein-kleiner-kleinst, lang-langer-langst, kort-korter-kortst, hoog-hoger-hoogst, dik-dikker-dikst, dun-dunner-dunst (lengte). | 2 |
| Legt twee lengtes op de juiste manier naast elkaar om te vergelijken (lengte).                                                                                                                          | 2 |
| Meet een lengte met de stap of de voet op de juiste manier (afpassend) (lengte).                                                                                                                        | 2 |
| Geeft bij vier blokjes in een rij aan welk blokje het verst weg is en welke het dichtstbij (lengte).                                                                                                    | 2 |
| Wijst binnen een context aan wat bedoeld wordt met begrippen als licht-lichter; zwaarst (gewicht)                                                                                                       | 2 |
| Vergelijkt twee bakken met een groot verschil in inhoud op het oog (inhoud).                                                                                                                            | 2 |
| Ordent lengtes via vergelijken (lengte).                                                                                                                                                                | 3 |
| Sorteert vijf concrete voorwerpen van groot naar klein (lengte).                                                                                                                                        | 3 |
| Vergelijkt voorwerpen op gewicht en ordent deze (gewicht).                                                                                                                                              | 3 |
| Vergelijkt inhouden via overgieten (inhoud).                                                                                                                                                            | 3 |
| Vergelijkt lengtes met behulp van een touw of een strook (lengte).                                                                                                                                      | 4 |
| Vergelijkt twee voorwerpen op gewicht door wegen met een balans (gewicht).                                                                                                                              | 4 |
| Hanteert bij het gebruik van een balans het begrip even zwaar (gewicht).                                                                                                                                | 4 |
| Meet afpassend met een natuurlijke maateenheid als voet, schoen en een strook en bepaalt de uitkomst (lengte).                                                                                          | 4 |
| Ordent meerdere voorwerpen op gewicht door wegen met een balans (gewicht).                                                                                                                              | 4 |
| Vergelijkt inhouden door afpassen met behulp van een natuurlijke maateenheid als een kopje, een lepel of een schepje (inhoud).                                                                          | 4 |
| Gebruikt de begrippen meter (m) en centimeter (cm) en in de juiste context (lengte).                                                                                                                    | 5 |
| Geeft aan hoe groot een centimeter en een meter ongeveer is (lengte).                                                                                                                                   | 5 |
| Heeft referenties van de meter en de centimeter (een grote stap, hoogte van een kamer, dikte van vinger, etc.) (lengte).                                                                                | 5 |
| Meet afpassend aan de hand van de standaardmaat meter en noteert de uitkomst in aantallen meters (lengte).                                                                                              | 5 |
| Gebruikt een meetlint (tot 100 centimeter) en een liniaal (lengte).                                                                                                                                     | 5 |
| Heeft kennis van de standaardmaat kilogram (kg) (gewicht).                                                                                                                                              | 5 |
| Heeft referenties van de kilogram (bijv. een pak suiker) (gewicht).                                                                                                                                     | 5 |
| Weet dat de weegschaal gebruikt wordt om te wegen (gewicht).                                                                                                                                            | 5 |
| Heeft kennis van de standaardmaat liter (l) (inhoud).                                                                                                                                                   | 5 |
| Heeft referenties van de liter (bijv. een pak melk) (inhoud).                                                                                                                                           | 5 |
| Meet inhoud met de standaardmaat de liter (inhoud).                                                                                                                                                     | 5 |
| Lengte opmeten en benoemen m.b.v. standaardmaten (meters en/of centimeters) (lengte)                                                                                                                    | 6 |
| Dat grootte en gewicht niet altijd samenhangen (gewicht)                                                                                                                                                | 6 |
| De analoge en de digitale personenweegschaal aflezen en het resultaat in kilogrammen noteren (gewicht)                                                                                                  | 6 |
| Omgaan met natuurlijke inhoudsmaten (bijv. theelepel, scheutje, eetlepel, dopje) (inhoud)                                                                                                               | 6 |
| De begrippen temperatuur en thermometer (temperatuur)                                                                                                                                                   | 6 |
| De standaardmaat graden Celsius en de notatie °C (temperatuur)                                                                                                                                          | 6 |
| De buiten- en binnentemperatuur (boven 0°C) aflezen op een analoge en een digitale thermometer (temperatuur)                                                                                            | 6 |
| De begrippen lichaamstemperatuur en koorts (temperatuur)                                                                                                                                                | 6 |
| De standaardmaat kilometer (km) en in de juiste context gebruiken (lengte)                                                                                                                              | 7 |

|                                                                                                                                                                                         |   |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---|
| Referenties van de kilometer (van hier tot aan ..., duizend stappen, etc.) (lengte)                                                                                                     | 7 |
| Verschillende meetinstrumenten gebruiken (duimstok, rolmaat, liniaal, meetlint) (lengte)                                                                                                | 7 |
| Betekenis geven aan een plattegrond (lengte)                                                                                                                                            | 7 |
| De analoge en de digitale keukenweegschaal aflezen en het resultaat in grammen noteren (gewicht)                                                                                        | 7 |
| De standaardmaat gram (g) (gewicht)                                                                                                                                                     | 7 |
| Op een weegschaal een bepaalde hoeveelheid in kilogrammen afwegen (gewicht)                                                                                                             | 7 |
| de standaardmaat deciliter (dl) en milliliter (ml) (inhoud).                                                                                                                            | 7 |
| Een maatbeker aflezen (inhoud)                                                                                                                                                          | 7 |
| Referentiematen, zoals een blikje (330 ml) en een emmer (10 l) (inhoud)                                                                                                                 | 7 |
| De volgende temperatuurfeiten: vriespunt van water ligt bij 0°C, kookpunt ligt bij 100°C, gezonde lichaamstemperatuur is ongeveer 37°C, kamertemperatuur is ongeveer 20°C (temperatuur) | 7 |
| De functie van verschillende thermometers, zoals lichaamsthermometer, buitenthermometer, kamerthermometer, oven- en koelkastthermometer (temperatuur)                                   | 7 |
| De buitentemperatuur (boven en onder 0°C) aflezen op een analoge en een digitale thermometer (temperatuur)                                                                              | 7 |
| Het begrip kamertemperatuur (temperatuur)                                                                                                                                               | 7 |
| De thermostaat van een cv, oven of magnetron instellen op de gewenste temperatuur (temperatuur)                                                                                         | 7 |
| Standaardmaat millimeter (mm) en in de juiste context gebruiken (lengte)                                                                                                                | 7 |
| Referenties van de millimeter (hagelslagkorrel, dikte van nagel, etc.) (lengte)                                                                                                         | 7 |
| Begrippen lengte, breedte, hoogte, diepte, dikte en omtrek en in de juiste context gebruiken (lengte)                                                                                   | 7 |
| Een plattegrond interpreteren (lengte)                                                                                                                                                  | 7 |
| Op een keukenweegschaal een bepaalde hoeveelheid in grammen afwegen (gewicht)                                                                                                           | 7 |
| Een maatbeker met een bepaalde hoeveelheid vullen (inhoud)                                                                                                                              | 7 |
| Een passende maateenheid kiezen (lengte).                                                                                                                                               | 8 |
| Lengte opmeten en benoemen m.b.v. de millimeter (lengte)                                                                                                                                | 8 |
| <b>Geld: Ze leren munten en bankbiljetten benoemen en gebruiken in diverse situaties</b>                                                                                                |   |
| Herkent de munt van 1 euro.                                                                                                                                                             | 2 |
| Begrijpt dat je moet betalen als je iets koopt.                                                                                                                                         | 2 |
| Betaalt binnen een context met hele euro's.                                                                                                                                             | 2 |
| Herkent de munt van 2 euro.                                                                                                                                                             | 3 |
| Stelt bedragen tot 10 euro samen met munten van 1 en 2 euro.                                                                                                                            | 4 |
| Herkent biljetten van 5 en 10 euro.                                                                                                                                                     | 4 |
| Stelt bedragen tot en met 10 euro samen met munten van 1 en 2 euro en een biljet van 5 euro.                                                                                            | 4 |
| Herkent biljetten van 20 en 50 euro.                                                                                                                                                    | 5 |
| Stelt bedragen tot en met 20 euro samen met munten van 1 en 2 euro en biljetten van 5 en 10 euro.                                                                                       | 5 |
| Betaalt binnen een context en weet wanneer je geld terugkrijgt.                                                                                                                         | 5 |
| De munten van 1, 2, 5, 10, 20 en 50 eurocent herkennen en weten dat deze munten minder waard zijn dan de munten van 1 euro                                                              | 6 |
| Bedragen tot en met 1 euro samenstellen met munten van 1, 2, 5, 10, 20 en 50 eurocent.                                                                                                  | 6 |
| Bij het betalen van ronde bedragen tot en met 20 euro hoeveel geld je terugkrijgt                                                                                                       | 6 |
| Bedragen tot en met 10 euro samenstellen met munten en biljetten, ook bedragen met een komma                                                                                            | 7 |
| Veelvouden van 5, 10, 20 en 50 begrijpen in de context van geld bij het optellen van kleingeld                                                                                          | 7 |
| Bedragen tot en met 20 euro samenstellen met munten en biljetten, ook bedragen met een komma                                                                                            | 7 |
| <b>Geld: Ze leren bedragen aflezen, afronden en vergelijken</b>                                                                                                                         |   |

|                                                                                          |   |
|------------------------------------------------------------------------------------------|---|
| Herkent het euroteken (€).                                                               | 3 |
| Weet hoe geldbedragen globaal eruit zien (bijv. op prijsstickers en in reclamefolders).  | 3 |
| Hanteert binnen een context actief begrippen als: (te) duur-duurder, goedkoop-goedkoper. | 4 |
| Leest ronde bedragen tot en met 20 euro af, noteert deze en vergelijkt deze.             | 4 |
| Leest ronde bedragen tot en met 100 euro af, noteert deze en vergelijkt deze.            | 5 |
| Bedragen afronden naar boven in hele euro's                                              | 6 |
| Dat achter de komma de centen staan                                                      | 6 |
| Een bedrag boven 1 euro noteren als kommagetal en met het euroteken.                     | 7 |
| Bedragen met een komma (tot en met 10 euro) vergelijken.                                 | 7 |
| Een bedrag onder 1 euro noteren als kommagetal en met het euroteken                      | 7 |
| De waarde van bedragen tot en met 20 euro met een komma vergelijken                      | 7 |
| Naar beneden en naar boven afronden van bedragen naar 5 of 10 eurocent                   | 8 |
| <b>Geld: Ze leren de waarde aangeven van munten en biljetten</b>                         |   |
| Weet dat 2 losse euromunten evenveel waard zijn als een munt van 2 euro.                 | 3 |
| Vertelt wat je kunt kopen voor ongeveer 1 euro.                                          | 3 |
| Weet dat 5 munten van 1 euro evenveel waard zijn als een biljet van 5 euro.              | 4 |
| Wisselt biljetten van 5 en 10 euro.                                                      | 5 |
| Vertelt wat je kunt kopen voor ongeveer 2, 5, 10 en 20 euro.                             | 5 |
| Wat je kunt kopen voor ongeveer 50 en 100 euro                                           | 6 |
| De waarde bepalen van een kleine hoeveelheid munten en een bankbiljet                    | 7 |
| Biljetten van 20 en 50 euro wisselen.                                                    | 7 |
| Met een pasje geld opnemen en betalen                                                    | 7 |